

Tarmparasiter protozoer	Provmaterial	Svar vid fynd (mikroskopi, PCR)	Svarskommentar	Kommentar till laboratoriet
Cryptosporidium spp	Feces (BAL, sputum)	Oocystor av <i>Cryptosporidium spp.</i> PÅVISADE alternativt Cryptosporidium spp.-DNA PÅVISAT	Patogen, Anmälningsskyddslagen enligt Smittskyddslagen	Oocystor av Cryptosporidium spp. kan inte särskiljas morfologiskt
Giardia intestinalis	Feces	Cystor/trofozoiter av <i>Giardia intestinalis</i> PÅVISADE alternativt Giardia intestinalis-DNA PÅVISAT	Patogen, Anmälningsskyddslagen enligt Smittskyddslagen	Synonymer: G. lamblia och G. duodenalis
Entamoeba histolytica (trofozoiter)	Feces	Trofozoiter av <i>Entamoeba histolytica</i> (med intracellulära erythrocyter) PÅVISADE alternativt <i>Entamoeba histolytica</i> -DNA PÅVISAT	Patogen, Anmälningsskyddslagen enligt Smittskyddslagen	Trofozoiter utan intracellulära erythrocyter utesluter inte E. histolytica. Fynd av trofozoiter av Entamoeba spp bör alltid typas med PCR
Entamoeba histolytica/E. dispar-komplexet	Feces	Cystor/trofozoiter av Entamoeba histolytica/E. dispar-komplexet	E. histolytica/E. dispar-komplexet kan inte särskiljas morfologiskt. Differentiering med molekylärbiologisk metod används för differentiering. Fynd av E. histolytica (patogen) är anmälningsskyddslagen enligt smittskyddslagen	Differentiering med PCR bör alltid göras. Prov kan vidarebefordras till andra laboratorier för differentiering. E. histolytica/ E. dispar- komplexet består också av E. moshkovskii, E. bangladeshi och E. nuttalli. De kan ej särskiljas morfologiskt. Viktigt att utesluta E. histolytica, de andra

				anses inte vara patogena.
Neobalantidium (f.d. Balantidium) coli	Feces	Cystor/Trofozoiter av <i>Neobalantidium coli</i> (f.d. <i>Balantidium coli</i>) PÅVISADE	Patogen	Namnändring, f.d. <i>Balantidium coli</i> , kan också heta <i>Balantidioides coli</i>
<i>Cyclospora cayetanensis</i>	Feces	Oocystor av <i>Cyclospora cayetanensis</i> PÅVISADE alternativt <i>Cyclospora cayetanensis</i> -DNA PÅVISAT	Patogen	
<i>Cystoisospora</i> (f.d. <i>Isospora</i>) <i>belli</i>	Feces	Oocystor av <i>Cystoisospora belli</i> PÅVISADE	Patogen	Namnändring, f.d. <i>Isospora belli</i>
<i>Sarcocystis hominis</i> , <i>Sarcocystis suihominis</i>	Feces	Oocystor/sporocystor av <i>Sarcocystis spp</i> PÅVISADE	Patogen	<i>Sarcocystis hominis</i> och <i>S. suihominis</i> kan inte särskiljas morfologiskt
<i>Blastocystis spp</i>	Feces	<i>Blastocystis spp.</i> PÅVISADE alternativt <i>Blastocystis spp.</i> -DNA PÅVISAT (samt i vissa fall även subtyp)	Har i vissa fall associerats med gastrointestinala besvär men dess patogena betydelse är ej fastställd	
<i>Dientamoeba fragilis</i>	Feces	Trofozoiter av <i>Dientamoeba fragilis</i> PÅVISADE alternativt <i>Dientamoeba fragilis</i> -DNA PÅVISAT	Har i vissa fall associerats med gastrointestinala besvär men dess patogena betydelse är ej fastställd	

Chilomastix mesnili	Feces	Cystor/Trofozoiter av <i>Chilomastix mesnili</i> PÅVISADE	Apatogen	Utsvar rekommenderas ej. Rekommenderad svarsrutin är att svara prov som bara innehåller apatogena protozoer som "Inga patogena parasiter PÅVISADE". Det rekommenderas att fortsätta med att registrera resultaten internt.
Endolimax nana	Feces	Cystor/trofozoiter av <i>Endolimax nana</i> PÅVISADE	Apatogen	Utsvar rekommenderas ej. Rekommenderad svarsrutin är att svara prov som bara innehåller apatogena protozoer som "Inga patogena parasiter PÅVISADE". Det rekommenderas att fortsätta med att registrera resultaten internt.
Entamoeba coli	Feces	Cystor/trofozoiter av <i>Entamoeba coli</i> PÅVISADE	Apatogen	Utsvar rekommenderas ej. Rekommenderad svarsrutin är att svara prov som bara innehåller apatogena protozoer som "Inga

				patogena parasiter PÅVISADE". Det rekommenderas att fortsätta med att registrera resultaten internt.
Entamoeba hartmanni	Feces	Cystor/trofozoiter av <i>Entamoeba hartmanni</i> PÅVISADE	Apatogen	Utsvar rekommenderas ej. Rekommenderad svarsrutin är att svara prov som bara innehåller apatogena protozoer som "Inga patogena parasiter PÅVISADE". Det rekommenderas att fortsätta med att registrera resultaten internt.
Entamoeba polecki-liknande	Feces	Cystor/trofozoiter av <i>Entamoeba polecki</i> -liknande art PÅVISADE	Apatogen	Utsvar rekommenderas ej. Rekommenderad svarsrutin är att svara prov som bara innehåller apatogena protozoer som "Inga patogena parasiter PÅVISADE". Det rekommenderas att fortsätta med att registrera resultaten internt. (Fyra genetiska varianter av

				enkärniga Entamoeba spp. finns beskrivna hos människa)
Iodamoeba bütschlii	Feces	Cystor/trofozoiter av <i>Iodamoeba bütschlii</i> PÅVISADE	Apatogen	Utsvar rekommenderas ej. Rekommenderad svarsrutin är att svara prov som bara innehåller apatogena protozoer som "Inga patogena parasiter PÅVISADE". Det rekommenderas att fortsätta med att registrera resultaten internt.
Tarmparasiter helminter	Prov material	Svar vid fynd (mikroskopi, PCR)	Svarskommentar	Kommentar till laboratoriet
Hakmask (<i>Ancylostoma duodenalis</i> , <i>Necator americanus</i>)	Feces	Ägg av hakmask PÅVISADE Larver av hakmask PÅVISADE	Ägg av hakmaskarna <i>A.duodenalis</i> och <i>N.americanus</i> kan inte särskiljas morfologiskt.	Hakmaskägg kan kläckas i ofixerad feces. Larverna måste differentieras morfologiskt från <i>Strongyloides</i> larver.
<i>Ascaris lumbricoides</i>	Feces	Ägg av <i>Ascaris lumbricoides</i> (spolmask) PÅVISADE		

		<i>Ascaris lumbricoides</i> (spolmask) PÅVISAD		
<i>Capillaria hepatica</i>	Feces	Ägg av <i>Capillaria hepatica</i> PÅVISADE		Orsakar inte tarminfektion. Förekomst av <i>C. hepatica</i> ägg i feces är alltid en "falsk" infektion efter intag av infekterad lever
<i>Capillaria philippinensis</i>	Feces	Ägg/larver av <i>Capillaria philippinensis</i> PÅVISADE		Larver och vuxna maskar kan också påvisas i feces vid tunga infektioner.
<i>Clonorchis sinensis</i> , <i>Opisthorchis</i> spp	Feces	Ägg av <i>Clonorchis/Opisthorchis</i> spp. PÅVISADE		Äggen kan inte särskiljas morfologiskt och är svåra att särskilja från andra små trematodägg (<i>H. heterophyes</i> och <i>M yokogawai</i>)
<i>Dicrocoelium dendriticum</i>	Feces	Ägg av <i>Dicrocoelium dendriticum</i> PÅVISADE		Vanligen "falsk" infektion efter intag av lever. Upprepa undersökningen efter en veckas leverfri diet
<i>Dibothriocephalus</i> (f.d. <i>Diphyllobothrium</i>) spp	Feces	Ägg av <i>Dibothriocephalus</i> spp (fiskbandmask, f.d <i>Diphyllobothrium latum</i> /spp) PÅVISADE		Namnändring, f.d. <i>Diphyllobothrium latum</i> . Andra species förekommer också.

Enterobius vermicularis	Tejptest, analsvabb, feces	Ägg av <i>Enterobius vermicularis</i> (springmask) PÅVISADE <i>Enterobius vermicularis</i> (springmask) PÅVISAD		Fecesprov rekommenderas inte då enbart en liten del av utsöndrade ägg återfinns i feces.
Fasciola hepatica, Fasciola gigantica, Fasciolopsis buski	Feces	Ägg av <i>Fasciola hepatica</i> / <i>F. buski</i> alt. <i>F. gigantica</i> PÅVISADE		Fasciola species och Fasciolopsis buskii ägg kan uppvisa liknande storlekar och äggen är svåra att särskilja morfologiskt. Kan i enstaka fall röra sig om en "falsk" infektion efter intag av lever. Upprepa undersökningen efter en veckas leverfri diet.
Heterophyes heterophyes/ Metagonimus yokogawai	Feces	Ägg av <i>Heterophyes heterophyes</i> / <i>Metagonimus yokogawai</i> PÅVISADE		Äggen är svåra att särskilja morfologiskt från varandra samt från andra små trematodägg (Clonorchis spp och Opistorchis spp)
Hymenolepis diminuta	Feces	Ägg av <i>Hymenolepis diminuta</i> PÅVISADE		
Hymenolepis nana	Feces	Ägg av <i>Hymenolepis nana</i> PÅVISADE		
Paragonimus westermani, Paragonimus species	Feces, Sputum	Ägg av <i>Paragonimus spp.</i> PÅVISADE		

Schistosoma haematobium	Urin	Ägg av <i>Schistosoma haematobium</i> PÅVISADE		
Schistosoma intercalatum	Feces	Ägg av <i>Schistosoma intercalatum</i> PÅVISADE		
Schistosoma japonicum	Feces	Ägg av <i>Schistosoma japonicum</i> PÅVISADE		
Schistosoma mansoni	Feces	Ägg av <i>Schistosoma mansoni</i> PÅVISADE		
Schistosoma mekongi	Feces	Ägg av <i>Schistosoma mekongi</i> PÅVISADE		
Strongyloides stercoralis	Feces, Sputum, BAL	Larver av <i>Strongyloides stercoralis</i> PÅVISADE alternativt <i>Strongyloides stercoralis</i> -DNA PÅVISAT		Vanligen ses rhabditiforma larver i feces. Obs risk för labbsmitta vid hyperinfektion/ disseminerad infektion då infektiösa filariforma larver kan förekomma i feces, sputum och BAL. Ange larvstadium i svaret
Taenia solium/saginata/asiatica	Feces	Ägg(masksegment) av <i>Taenia spp.</i> (Bandmask, Binnikemask) PÅVISADE	Ägg av <i>T. solium</i> , <i>T. saginata</i> samt <i>T. asiatica</i> är morfologiskt oskiljaktiga.	Obs risk för labbsmitta vid granskning av masksegment. Om differentiering är önskad eller nödvändig rekommenderas kontakt med folkhälsomyndigheten (huvudansvarigt Nationellt

				referenslaboratorium för parasitologi)
Trichostrongylus species	Feces	Ägg av <i>Trichostrongylus spp.</i> PÅVISADE		
Trichuris trichiura	feces	Ägg av <i>Trichuris trichiura</i> (piskmask) PÅVISADE		
Parasiter i blod och vävnader	Prov material	Svar vid fynd (mikroskopi, PCR)	Svarskommentar	Kommentar till laboratoriet
Acanthamoeba species	Kornealskrap, linsvätska, kontaktlins	Cystor/trofozoiter av <i>Acanthamoeba spp</i> alternativt Acanthamoeba-DNA PÅVISAT		
Babesia spp	Blod	Trofozoiter av <i>Babesia spp</i> PÅVISADE Parasitemi: % antal infekterade erythrocyter		Ange parasitemigrad (% antal infekterade röda blodkroppar) vid svar
Echinococcus species	Cystinnehåll	Protoscolices/hakar av <i>Echinococcus spp</i> PÅVISADE	Anmälningspliktig enligt Smittskyddslagen	
Entamoeba histolytica	Abscessmaterial från lever	Trofozoiter av <i>Entamoeba histolytica</i> PÅVISADE alternativt Entamoeba histolytica-DNA PÅVISAT	Anmälningspliktig enligt Smittskyddslagen	PCR rekommenderas för en känsligare diagnostik. Negativ mikroskopi utesluter inte infektion.
Filaria: Brugia malayi	Blod	Mikrofilarier av <i>Brugia malayi</i> PÅVISADE		
Filaria: Brugia timori	Blod	Mikrofilarier av <i>Brugia timori</i> PÅVISADE		
Filaria: Loa loa	Blod	Mikrofilarier av <i>Loa loa</i> PÅVISADE		
Filaria: Mansonella ozzardi	Blod/vävnad	Mikrofilarier av <i>Mansonella ozzardi</i> PÅVISADE		

Filaria: Mansonella perstans	Blod	Mikrofilarier av <i>Mansonella perstans</i> PÅVISADE		
Filaria: Mansonella streptocerca	Vävnad	Mikrofilarier av <i>Mansonella streptocerca</i> PÅVISADE		
Filaria: Onchocerca volvulus	Vävnad	Mikrofilarier av <i>Onchocerca volvulus</i> PÅVISADE		
Filaria: Wuchereria bancrofti	Blod	Mikrofilarier av <i>Wuchereria bancrofti</i> PÅVISADE		
Leishmania species	Sårskrap, hudbiopsi, benmärg, lymfkörtelaspirat	Mikroskopi: amastigoter av <i>Leishmania</i> spp PÅVISADE Odling: promastigoter av <i>Leishmania</i> spp PÅVISADE		Artbestämning med molekylärbiologisk metod bör utföras för val av behandling. Analysen utförs vid Folkhälsomyndigheten
Plasmodium falciparum	Blod	Trofozoiter/gametocyter/schizonter av <i>Plasmodium falciparum</i> PÅVISADE Parasitemi: % antal infekterade erythrocyter	Anmälningspliktig enligt Smittskyddslagen	Viktigt att ange utvecklingsstadie samt parasitemigrad vid svar av <i>P. falciparum</i> . Gametocyter kan återfinnas i perifert blod efter behandling och indikerar ej terapivikt.
Plasmodium malariae	Blod	Trofozoiter/alla stadier av <i>Plasmodium malariae</i> PÅVISADE	Anmälningspliktig enligt Smittskyddslagen	Kan vara svår att skilja morfologiskt från <i>P. knowlesi</i> . Differentiering med molekylärbiologisk metod rekommenderas vid fynd från områden där <i>P. knowlesi</i> finns

				(Sydostasien). Vid misstänkt <i>P. knowlesi</i> ska parasitemi beräknas.
Plasmodium knowlesi	Blod	Endast vid molekylärbiologiskt verifierad <i>P. knowlesi</i> Trofozoiter/gametocyter/ schizonter av Plasmodium knowlesi PÅVISADE Parasitemi: % antal infekterade erythrocyter	Anmälningspliktig enligt Smittskyddslagen	Kan vara svår att skilja morfologiskt från andra arter, särskilt <i>P. malariae</i> . Differentiering med molekylärbiologisk metod rekommenderas vid fynd från områden där <i>P. knowlesi</i> är endemiskt (Sydostasien). Viktigt att ange utvecklingsstadie samt parasitemigrad vid svar av <i>P. knowlesi</i> . Gametocyter kan återfinnas i perifert blod efter behandling och indikerar ej terapivikt.
Plasmodium ovale	Blod	Trofozoiter/alla stadier av <i>Plasmodium ovale</i> PÅVISADE	Anmälningspliktig enligt Smittskyddslagen	Med hjälp av molekylärbiologiska metoder har två olika subarter beskrivits: <i>Plasmodium ovale curtisi</i> och <i>Plasmodium ovale</i>

				wallikeri, som inte verkar kunna särskiljas morfologiskt.
<i>Plasmodium vivax</i>	Blod	Trofozoiter/alla stadier av <i>Plasmodium vivax</i> PÅVISADE	Anmälningspliktig enligt Smittskyddslagen	
<i>Plasmodium</i> spp	Blod	<i>Plasmodium</i> spp PÅVISADE. Morfologisk artbestämning ej möjlig. Artbestämning med PCR rekommenderas		Vid oklar morfologi, endast enstaka plasmodier, vid en hög parasitemi av andra arter än <i>P. falciparum</i> särskilt från Sydostasien etc. En dialog med beställare är viktigt.
<i>Trypanosoma brucei</i> spp (T.b. gambiense och T. b. rhodesiense)	Blod, Cerebrospinalvätska	Trypomastigoter av <i>Trypanosoma brucei</i> subspecies PÅVISADE		Trypomastigoter av T. b. gambiense och T. b. rhodesiense kan inte särskiljas morfologiskt
<i>Trypanosoma cruzi</i>	Blod	Trypomastigoter av <i>Trypanosoma cruzi</i> PÅVISADE		Vid fynd i mikroskopi rekommenderas PCR då det finns apatogena arter i samma områden med en liknande morfologi.

Övrigt	Prov material	Svar vid fynd (mikroskopi, PCR)	Svarskommentar	Kommentar till laboratoriet
Microsporidium spp	Feces, ögonskrap, urin, sputum etc.	Sporer av Microsporidium PÅVISADE alternativt Microsporidium spp.-DNA PÅVISAT (och även artbestämning)	Patogen	Microsporidium är ett samlingsnamn för en rad olika genus och arter. Diagnostik kan göras med förstärkt trichromfärgning eller PCR, med PCR kan Microsporidium artbestämmas. Microsporidium ansågs tidigare vara en protozo men är en parasitisk svamp.